

fjerne dem, vil man nu vel sige; han kan jage dem bort. Saavel, men for at han skal kunne gjøre dette, har man ikke Behov at give nogen særlig Bestemmelse i en Lov; thi det er en naturlig Ret, som enhver Mand har, at han kan fjerne anden Mands Kreaturer fra sin Eiendom. Men en anden Sag er det, naar man tillige giver ham Anvisning paa, at han har Ret til at beskadige, ja, endog saa dræbe dem. Hvilken udmærket Leilighed har en Hævnjerrig Nabo ikke heri til at kunne ødelægge anden Mands Lam, som ere komne ham for nær. Og det Samme er Tilfældet, forsaavidt Bestemmelsen skal gjælde Gjæs, Wender og Kalkuner. Det er jo ogsaa bekendt for Enhver, at om Efteraaret, naar Kornet er af Marken, og Gjæs, Wender og Kalkuner gaa paa Stubbene, saa komme de saare let til at gaa over paa Naboens Grund, uden at de dog der paa den Tid kunne forarsage den mindste Skade. Alligevel skal Naboen imidlertid have Lov til at fjerne dem, paa hvad Maade han bedst veed og kan. Han kan altsaa navnlig f. Ex. pudse en glubst Hund efter saadanne Dyr; thi der staar jo, som sagt, „paa hvad Maade han bedst veed og kan“. Og paa denne Maade kan altsaa en ondskabssfuld og hævnjerrig Nabo forarsage den, hvis Kreaturer komme ham for nær, ubodelig Skade. Jeg maa derfor, naar det første af Udvalget under Nr. 12 foreslaaede Stykke bliver vedtaget, anse det andet Stykke for aldeles overflødig.

Den ærede sidste Taler bemærkede, idet han kritiserede det nye Forslag af Udvalget i første Stykke under Nr. 12, at det strakte sig saa vidt, at den, som var saa uheldig, at hans Kreaturer vare komne ind paa Andres Grund, kunde, naar der blev taget Bidner derpaa, blive belastet med Bøder i det Uendelige. Det har imidlertid slet ikke været Udvalgets Mening, at Optagelsespengene skulde erlægges mere end een Gang; det haaber jeg, at den ærede Ordfører, naar han senere faar Ordet, vil gjøre Rede for; man har allerede været betænkt paa at ville forandre Bestemmelsen for-

saavidt. Men naar første Stykke af Forslaget under Nr. 12 altsaa ikke vil kunne bruges paa den Maade, saa kan jeg kun anse det for at indeholde en af de allerheldigste Bestemmelser, idet det, som jeg før nævnte, oftere er umuligt at optage løsgaaende Kreaturer, saaledes f. Ex. Lam i Mai Maaned, men det, naar en saadan Lovbestemmelse kommer ind, ikke destomindre er gjort den Skadelidende muligt at faae Erstatning for den Skade, der ved dem sker. — Naar man konsekvent skulde gennemføre den Tanke, at man har Lov til at fjerne anden Mands Dyr, paa hvad Maade man bedst veed og kan; altsaa endog kan beskadige og dræbe dem, saa maatte man ogsaa indføre en Bestemmelse i saa Henseende angaaende et andet Dyr; som sandelig gjør megen Skade om Sommeren, og det er Føllet. Det er rent umuligt at kunne optage Føl, og, naar det nu er umuligt, og den Skadelidende ikke skulde kunne faae Erstatning ved at tilveiebringe Bidner paa, at et saadant Dyr havde været paa hans Grund, saa var man jo voldgiven for Ufred, medmindre man, som sagt, fik Lov til at fjerne ogsaa det, paa hvad Maade man bedst kunde.

Det ærede Flertal har dog imidlertid ikke fordrifet sig til at gaa saa vidt, saa at det vilde have den nævnte strenge Bestemmelse udvidet til at gjælde ogsaa om Føllene. Det er meget tilbage derfor, idet det formodentlig har været af den Formening, at der kunde ske altfor stor Skade derved, idet et Føl jo ofte er temmelig løstbart. Jeg maa imidlertid, som sagt, i det Hele anse den paagjældende strenge Bestemmelse for uheldig, idet jeg frygter for, ja, endog saa er overbevist om, at Ondskab og Hævnjerrighed vil ved Hjælp af den paa mange Steder gjøre sig i den Grad gjældende hos Forskjellige, at det vil afføde megen Forværrelse. Og naar man, som sagt, kan faae en Bestemmelse indført, som maa kunne tilfredsstille Alle, om, at den Skadelidende kan faae Erstatning, uagtet han ikke kan optage Dyret, saa vil dette være langt heldigere, og